

Nr 122.

Av herrar **Persson** och **Holstenson**, om utredning rörande åskskydd för landsbygdens behov.

Åskans härjningar förorsaka särskilt på landsbygden stora materiella skador och dessutom många gånger förlust av människoliv. Dessa materiella skador beräknas till omkring 1 miljon kronor om året, vilken summa utslagen per dag under den korta tid på sommaren, när åskan härjar, är synnerligen stor. Man beräknar på sakkunnigt håll att åskskadorna äro tiofaldigt större på landsbygden än i städerna. Särskilt slättbygden är illa utsatt. De flesta offentliga byggnader även på landsbygden äro i stort sett försedda med åskledare, men då det gäller enskilda sådana, hör det mera till undantagen. Det förefaller också som på många håll i utlandet t. ex. Danmark, man skulle vara långt före vårt land ifråga om åskskydd på landsbygden. Genom donationer och genom statens intresse för forskning på detta område har institutet för högspänningsforskning i Uppsala kommit till. Mycket har där gjorts för att utforska åskslagets natur och för framskapandet av enkla och ändamålsenliga åskskydd. Det förefaller dock som om den stora allmänheten på landsbygden av olika anledningar inte minst bristande upplysning om åskskyddets möjligheter saknar kännedom därom. Många, kanske de flesta, ha knappast ekonomiska möjligheter att anlita det skydd mot åskan, som en god åskledare utgör. Denna fråga är otvivelaktigt av väsentlig ekonomisk räckvidd för samhället genom den värdeförstöring, som sker, samt den förlust av människoliv, som förekommer. Man kan ifrågasätta om inte här alla krafter borde samordnas för ett rationellt lösande av denna fråga. Staten har därvid stora möjligheter att allsidigt utreda detta problem samt, om en eventuell utredning visar en rationell lösning möjlig, t. ex. som ledande sammanföra olika intressen och parter i denna sak, ingenjörer, brandstodsbolag, egnahemsnämnder, olika jordbruksorganisationer, byggnadsföreningar o. s. v. för ernäendet av en organiserad och standardiserad masstillverkning av åskledare för landsbygdens behov. Denna tillverkning och montering kunde kanske för att eliminera vinst- och mellanhandsintresset ordnas kooperativt mellan de olika intressenterna. Om syftet, en billig och bra åskledare, trots allt ej fullt kan nås, då det stora övervägande antalet av landsbygdens fastighetsägare är småfolk i mindre god ekonomisk ställning,

kan möjligen också direkt statsbidrag diskuteras. Man får givetvis också som en förutsättning därvidlag medräkna brandstodsbolagens starka medverkan. Frågan är också om problemet kan lösas i samband med beredskapsåtgärder till arbetslöshetens bekämpande.

Med åberopande av anförda synpunkter föreslås,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om allsidig och förutsättningslös utredning avseende ett för landsbygdens behov lämpligt avpassat, billigt och effektivt åskskydd.

Stockholm den 23 januari 1940.

Ivar Persson.

Allan Holstenson.